

Č E T R T O
P O G L A V J E

*Slovar izrazoslovja
s področja financ*

Amortizacija

Znižanje vrednosti opreme zaradi obrabe, poškodb in dotrajanosti. Amortizacija poslovne opreme se običajno uveljavlja kot davčni odbitek.

Apresiasija

Povečana vrednost nekega sredstva.

Bilanca stanja

Računovodski izkazi, ki prikazujejo aktivo (sredstva) na levi in pasivo (obveznosti) na desni strani. Bilanca stanja daje pregled finančnega stanja podjetja na določen dan.

Boniteta

Ovrednotenje odplačevanja preteklih posojil posameznika ali družbe. Boniteta se uporablja kot merilo za ocenitev bodoče zmožnosti posojilojemalca, da posojilo odplača.

Bruto dobiček

Prihodki podjetja pred upoštevanjem operativnih stroškov. Izračuna se tako, da se stroški prodanega blaga odštejejo od neto zneska prodajne vrednosti.

Čisti dohodek

Vsota, ki ostane po poravnavi ali odbitku vseh stroškov: čisti dobiček ali čista izguba.

Denarni tok

Gotovinski prihodki, znižani za vse gotovinske odhodke v določenem obdobju.

Dividenda

Razdelitev zaslужka med delničarje. Dobiček/izguba iz poslovanja Dohodek (ali izguba) pred odbitkom davkov in izrednih postavk (rezultat

transakcij, ki niso vključene v običajen potek poslovanja).

Dodeliti

S podpisom dokumenta prenesti lastniške pravice sredstva na drugo stranko.

Družba

Podjetniško lastništvo v obliki samostojne pravne osebe, ki jo upravljajo delničarji in upravni odbor.

Družba za lokalni razvoj

Lokalna organizacija za pospeševanje gospodarstva neke regije, ki spodbuja ustanavljanje podjetij. Družba za lokalni razvoj običajno nudi tudi financiranje.

Factoring

Vrsta financiranja terjatev, pri čemer so terjatve dodeljene podjetju za factoring, ki je odgovorno za izterjavo terjatev.

Finančne projekcije

Ocene bodoče finančne uspešnosti podjetja.

Finančni vzvod

Postopek zadolževanja zaradi širitve poslovnih dejavnosti. Podjetje se šteje, da ima velik finančni vzvod, če se predvsem zanaša na kreditno financiranje in ne na financiranje z lastniškim kapitalom.

Garancija

Obveza ene stranke da drugi stranki povrne izgube, ki so nastale ali lahko nastanejo.

Glavnica

Tekoči neplačan saldo posojila brez dolgovanih obresti.

Individualno lastništvo

Poslovna enota ali finančna naložba katere lastnik ima popoln nadzor in neomejeno odgovornost.

Investicijski izdatki

Nakup osnovnih sredstev, zlasti opreme, ki se uporabijo v proizvodnji nekega izdelka.

Investitor

Posameznik, ki zavzame položaj lastnika v podjetju in s tem prevzame tveganje v zameno za pričakovan prihodek.

Izhodiščni kapital

Sredstva za zagon novega podjetja ali za financiranje nove naložbe obstoječe firme.

Izkaz o dohodku

Izkaz stanja prihodkov, stroškov in dobičkonosnosti podjetja v določenem obdobju. Imenovan tudi bilanca uspeha.

Izredne postavke

Neobičajni ali izredni dogodki, ki se morajo delničarjem razložiti.

Jamstvo

Zaveza tretje stranke, da bo odplačala posojilo v primeru, da tega posojilojemalec ne zmore.

Kapital

Premoženje podjetja, kot na primer denar, ki se uporablja za poslovanje podjetja.

Koeficient zadolženosti

Izračun skupnih obveznosti deljeno s skupnimi obveznostmi in kapitalom, kot merilo stopnje zadolženosti podjetja (finančni vzvod).

Komercialni kredit

Kratkoročni kredit, ki ga daje prodajalec kupcu za financiranje nakupa blaga ali storitve.

Kompenzacijski saldo

Denar, ki mora na zahtevo banke ostati na depozitarnem računu kot postavka kreditne pogodbe.

Kreditna linija

Zagotovilo finančne ustanove, da bo odobrila posojilo do določene višine v določenem časovnem okviru.

Kreditni urad

Podjetje, ki zbira in vzdržuje podatke o potrošniških kreditih in jih proti plačilu posreduje potencialnim upnikom.

Lastniški kapital

V bančništvu je to razlika med tržno vrednostjo sredstev in skupno vsoto terjatev (kot na primer hipoteke) na ta sredstva. Pri investicijah se lastniški kapital nanaša na financiranje delničarjev tvegane investicije, običajno v obliki delnic. Financiranje z lastniškim kapitalom je glavna alternativa kreditnemu financiranju.

Likvidacija

Prodaja sredstev podjetja za odplačilo dolgov.

Linearne obresti

Obresti, plačane samo na glavnico posojila. V roku posojila se ne plača nobene obresti na obračunane in še ne plačane obresti.

Mejni stroški

Dodatni stroški, povezani z izdelavo še ene enote proizvodnje.

Neplačilo

Zamuda plačila obresti in/ali glavnice ob zapadlosti.

Neto vrednost

Vsa sredstva, ki presegajo dolgove. Nezavarovane terjatve. Dolgovi, ki jih stranke dolgujejo podjetju, običajno za blago ali storitve, ki so jih kupili od podjetja.

Obračunsko obdobje

Redno obdobje, kot na primer četrletje, za katerega se pripravi računovodski izkaz.

Obratna sredstva

Gotovina ali druga sredstva, katera podjetje predvideva za svoje poslovanje v enem letu.

Obrestne obresti

Obresti na predhodno pridobljene obresti skupaj z obrestmi na glavnico.

Obveznost

Katerakoli obveznost plačila drugi stranki v sedanjosti ali prihodnosti.

Obveznosti

Dolgovi, ki jih podjetje dolguje upnikom.

Operativni stroški

Stroški, povezani s tekočimi dejavnostmi podjetja.

Partnerstvo

Podjetje v lasti dveh ali več oseb, ki so skupno in osebno odgovorni za dolgove in sredstva podjetja. Splošni partnerji, ki upravljajo s podjetjem, imajo neomejeno odgovornost; partnerji v komanditni družbi pa imajo omejeno odgovornost.

Podaljšan plačilni rok

V slučaju, da dolžnik zamuja s plačilom, je to čas, ki ga ima dolžnik na voljo, preden upnik vloži tožbo.

Popis

Vrednost surovin, tekoče proizvodnje, zalog za proizvodnjo in končnih izdelkov.

Poroštvo pri tretji osebi (escrow)

Začasen depozit sredstev pri tretji osebi na podlagi sporazuma dveh pogodbenih strank. Denar se sprostí, ko so izpolnjeni vsi pogodbeni pogoji.

Poslovni načrt

Podroben opis novega ali obstoječega podjetja, vključno s proizvodi ali storitvami podjetja, tržnim načrtom, računovodskimi izkazi in predvidevanji ter načeli upravljanja.

Posrednik

Posameznik ali podjetje, ki je pooblaščen za kupovanje ali prodajo blaga drugi stranki, ne da bi kadarkoli postal lastnik tega blaga.

Povečan zadnji obrok

Zadnji obrok posojila, ki je precej večji od predhodnih obrokov in s katerim je posojilo v celoti odplačano.

Pozitivna ničla

Količina prodaje, pri kateri je vsota vseh odhodkov enaka vsoti vseh prihodkov. Prodaja, ki je večja od te količine, ustvarja dobiček.

Preferenčna obrestna mera

Obrestna mera, ki jo banke zaračunavajo svojim najboljšim komitentom. Obrestne mere, ki jih

plačujejo drugi posojiljemalci, so pogosto izražene v obliki preferenčne obrestne mere s pribitkom določenih odstotnih točk.

Proračunsko leto

Katerokoli 12-mesečno obdobje, ki ga podjetje ali vlada določi za obračunsko obdobje.

Prosta finančna sredstva

Tista finančna sredstva podjetja, ki se lahko enostavno pretvorijo v gotovino.

Razdeljevanje

Izplačilo lastnikom sredstev v obliki delniških dividend ali sredstev za pokojninski sklad.

Revizija

Pregledovanje in preverjanje finančnih izkazov, evidenc in računovodskih postopkov.

Režijski stroški

Poslovni stroški, povezani s proizvodnjo določenega blaga ali izvedbo določene storitve. Primeri so zavarovanje, komunalne storitve in najemnina.

Sezonska nihanja

Spremembe v vzorcih poslovanja, zaposlovanja ali nakupovanja, ki so predvidljive za določeno letno obdobje.

Soudeležba pri dobičku

Dohodkovni program po katerem zaposleni prejmejo dodatno plačo ali prejemke, kadar podjetje zasluži ali poveča svoj dobiček.

Spremenljivi stroški

Vsi stroški, ki se močno spreminjajo z obsegom proizvodnje.

Sredstvo

Katerakoli uporabna ali vredna stvar, ki je v lasti posameznika, podjetja ali organizacije.

Špekulacija

Nakup sredstev v pričakovanju hitre prodaje in velikega zaslужka.

Tekoče likvidnostno razmerje

Izračun obratnih sredstev deljeno s tekočimi obveznostmi, kot merilo zmožnosti podjetja, da plačuje tekoče obveznosti iz obratnih sredstev.

Tekoče obveznosti

Dolgovi, katere bo podjetje predvidoma odplačalo v enem letu.

Terjatve

Neporavnane terjatve in transakcije, ki predstavljajo denar, dolgovan upniku za blago ali storitve, ki jih je upnik prodal; imenovane tudi nezavarovane terjatve, zavedene kot obratna sredstva v bilanci stanja.

Tvegan kapital

Denar za nakup deleža lastniškega kapitala v novem ali obstoječem podjetju; lastniški, tvegan ali špekulacijski investicijski kapital. To financiranje se običajno zagotovi za nove ali obstoječe firme, ki kažejo potencial za nadpovprečno rast.

Upravitelj

Oseba ali podjetje kateremu so zaupana sredstva v lasti druge osebe (upravičenec) in je odgovorna za investicijo sredstev, dokler se ne prenesejo na upravičenca.

Varščina

Premoženje, ki se zastavi za zavarovanje posojila ali kredita in ki se lahko zaseže v slučaju neplačila.

Zadolžnica

Dolg, ki ga upnik zavaruje na podlagi splošne kreditne sposobnosti dolžnika in ne na podlagi specifičnih sredstev.

Zadržan zaslužek

Čisti dobiček, ki se zadrži in akumulira v podjetju po izplačilu dividend.

Zadržanje

Pravna pravica do zadržanja premoženja druge stranke in prodaje ali uporabe tega premoženja za odplačilo terjatve.